

Adelaidės Lietuvių ŽINIŲ

Registered at G.P.O., Adelaide, for transmission by post as a periodical

Nr. 24(36)

Adelaide, 1961 m. gruodžio 15 d.

II Metai

TEGUL MEILĖ LIETUVOS

"Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse". Šie kilnūs žodžiai, ypač prasmingi tremties dienomis, puošė Adelaidės Savaitgalio Mokyklos 12-tųjų mokslo metų baigimo programą.

Sausakimšai pripildyta Lietuvių Namų salė š. m. gruodžio 9 dienos vakare pakelta nuotaika įsijungė į mokyklos iškilmes, kurios buvo pradėtos vaidinimu "Užburta Karalystė". Tai lietuvių liaudies pasaka, kurią inscenizavo mok. V. Neverauskas trijuose paveiksluose ir pastatė mok. J. Neverauskas.

Originalios A. Lapšio dekoracijos, tinkamas šviesos efektų parinkimas, rūpestingai priderinta muzika gražiai talkininkavo mokyklos mokiniams jų vaidinime, kurio pagrinde buvo šokiai.

Supažindindama svečius su Mokyklos rūpesčiais, mokyklos vadovybė programoje nurodė: "Mokykla seniai yra patyrusi, kad be pagrindinio mokymo klasėje, mokiniams reikia duoti galimybės pasirodyti scenoje vaidinant, šokant, dainuojant ar deklamuojant. Tokie pasirodymai scenoje pakelia mokinių nuotaiką, padrašina, verčia susikaupti ir paskatina lankyti mokyklą". Į "Užburtos Karalystės" vaidinimą buvo įjungti visi mokyklą lankiusieji vaikai. Jos pastatymas programoje šitaip apžvelgtas:

"Pastatyme didžiausią našta neša mokytojas Jonas Neverauskas, kuris jau daug kartų yra įrodęs talentą organizuoti ir ruošti vaikus scenai. Jam talkininkauja šokių mokytoja Aldona Riaubienė ir kiti padėjėjai. Džiugu konstatuoti, kad prie šio vakaro parengimo yra prisidėję buvę šios mokyklos mokiniai, būtent: architektūros stud. Antanas Lapšys, pagal savo eskizus padarydamas dekoracijas, stud. D. Maželytė parinkdama muzikines iliustracijas, V. Brazauskaitė parengdama tautinius šokius ir D. Jasutytė-akomponuodama (tąsa 7 psl.)

PIRMIEJI ŽINGSNIAI

Š.m. gruodžio 10 d. Australijos Lietuvių Studentų Sąjungos Adelaidės skyrius Lietuvių Namuose surengė pirmąją jaunųjų adelaidiškių menininkų kūrinių parodą. Parodoje savo darbus išstatė Rimas Daugalis, Vytautas Kapočiūnas, Antanas Lapšys (jų darbai kataloguoti platintojė programoj) o taip pat A. Mikužytė su vienu piešiniu ir R. Puodžius su trim darbais.

Parodą atidarė Kultūros Fondo pirmininkas B. Straukas, pasveikindamas jaunuosius menininkus ir pranešdamas, kad K.F. yra paskyręs dvi premijas už parodoj išstatytus paveikslus. Jury komisija (dail. S. Neilubšys ir rašytojas Pulgis Andriūšis) pirmąją premiją paskyrė R. Daugaliui už jo kūrinių "Pavasario žiedai" ir antrą premiją Antanui Lapšiui už jo studiją "Dešinė ranka ugnyje". Po vieną kūrinių nusipirko Adelaidės Lietuvių Sąjungos Valdyba (Vytauto Kapočiūno "Vytautas Didysis"), Pulgis Andriūšis ir Pranas Matiuškas.

Kaip senieji dailininkai žiūrės į pirmąją jaunųjų menininkų pasirodymą, neturės reikšmės nei visuomenei, nei paties jauniesiems menininkams. Jie patys žino, kad tai yra jų pirmieji bandymai, pirmieji ieškojimai abstrakčiam dvasiniam pasaulyje. Ten galima daug ko gražaus atrasti, jeigu pakaks noro, ryžto ir ištvermės ieškoti, bandyti. Idėjos gimsta savaime, bet joms apipavidalinti reikia daug ir labai daug kruopštaus darbo, pastiprinto teoriniu pažinimu ir praktiniu išbandymu. Norint nutiesti savitus kelius, o menininkui jie būtini, tenka ieškoti savęs savyje. Ir jaunieji, atrodo, to ieško. Visuomenė džiaugsis, galėdama stebėti jaunųjų kelius.

Akademinis jaunimas nelabai gausiai lanko lietuviškus parengimus, todėl ypač buvo malonu matyti tikrai gražų skaičių jaunimo, atsilankiusio savo kolegų surengtoje paveikslų parodoje. Neilgai trukus jiems reikės visą lietuviškąją gyvenimą palaipsniui perimti į savo rankas. Reikės menininkų, muzikų, dainininkų, visuomenininkų, žurnalistų. Senimas laukia, kad jaunimas pradėtų judinti žemę, kad kiekvienas pradėtų ieškoti tos srities, kuri jam arčiau prie širdies. Kolonija bus stipri išsiauginus patyrusio jaunimo visose veiklos srityse.

ATIDAROMAS LITUANISTINIS KIOSKAS

Lituanistinio kiosko reikalingumas Adelaidės lietuvių tarpe jau seniai buvo jaučiamas. Lituanistinis kioskas sudarytų glaudesnę ryšį tarp lietuviško spausdinto žodžio ir jo ieškančio Adelaidės lietuvio.

Naujiems metams artėjant, Adelaidės Apylinkės Valdyba ėmėsi konkrečių žygių, kurie išryškėja iš žemiau talpinamų pranešimų:

Didesniam tautiečių patogumui ir laisvos lietuviškos spaudos parėmimui bei platinimui, nuo 1962 m. sausio m.1 d. Lietuvių Namuose atidaromas Lituanistinis kioskas, kurį laikys B. Straukas.

Kioskas veiks šeštadieniais ir tais šventadieniais, kai Lietuvių Namuose susitelkia didesnis skaičius lietuvių. Laikraščius, žurnalus 1962 metams galima užsisakyti per Lituanistinį Kioską Lietuvių Namuose arba pas p. B. Strauką skambinant telefonu 71-7787.

Tikslų Kiosko veikimo laiką, tvarkraštį ir kas Kioske galima bus gauti, paskelbs jo laikytojas.

Adelaidės Apylinkės Valdyba

Lituanistinis Kioskas pirmoj eilėj rūpinsis lietuviškos spaudos platinimu. Kol kas bus priimamos tik "Mūsų Pastogės" prenumeratos ir atliekami kiti su šiuo laikraščiu susieti reikalai. Palaipsniui kioskas bus plečiamas ir artimoj ateity jame bus galima gauti lietuviškų knygų, žurnalų, laikraščių, plokštelių, tautodailės dirbinių ir t. t.

Kol kas kioskas veiks šeštadieniais nuo 11 iki 1 val. Prenumeratos reikalais galima paskambinti po darbo valandų telefonu 71-7787.

B. Straukas,
Kiosko Vedėjas

Adelaidės Lietuvių Sąjungos Valdyba, ryšium su Lituanistinio Kiosko atidarymu Lietuvių Namuose, paskutiniam savo posėdyje nutarė, kad Lituanistinis Kioskas nemokamai naudosis Lietuvių Namų sale iki to laiko, kol bus įrengta biblioteka. Ją įrengus, Kioskas persikels į bibliotekos patalpas.

Moterų Sekcijos informacija

BENDROS K U Č I O S

Moterų Sekcijos organizuojamos tradicinės bendros Kūčios šiemet bus gruodžio 23 dieną Lietuvių Namuose.

Užsirašyti prašoma iki gruodžio 18 dienos pas Moterų Sekcijos atstoves. Mokestis už Kūčių vaišes: suaugusiems - 10 šilingų, vaikams nuo 5 iki 14 metų - 5 šilingai; už jaunesnius nieko nemokama. Kūčių pradžia 7 val.vakaro.

KALĖDŲ EGLUTĖ

Moterų Sekcija nuoširdžiai kviečia visus adelaidiškius atsilankyti tradicinėje K a l ė d ų E g l u t ė j e, kuri įvyks Lietuvių Namuose š.m. gruodžio mėn.28 d. 3 val.popiet.

Kalėdų senelis apdovanos visus mažuosius. Bus prāvesti žaidimai ir linksma kalėdinė programa.

Bendros vaišės suartins mus visus.

P A D Ė K A

Dėkojame visiems, prisidėjusiems ruošiant ir pravedant Kartūnų Balių, įvykusią lapkričio 18 dieną, ypač Premijavimo Komisijai, ponioms ir ponams, ar tai aukojusiems bufetui, ar padėjusiems laike baliaus: Aleksandravičienei, Andriušienei, Arlauskienei, Andrijaičiui, Borjerienei, Bernaitienei, Bajorūnui, Brazauskienei, Cieminiui, Dubrauskienei, Dundienei, Dumčienei, Deckienei, D.Gurskienei, V.Gurskienei, Garbaliuskui, P.Gavelienei, I.Gavelienei, Janulioniams, B.Jonavičienei, Juospaitienei, Jaunučiui, Kurauskienei, Jonui Lapšiui, B.Lapšienei, Libikams, Linkui, Lukošiuūnui, E.Matiukienei, Martinkienei, Mikeliūnienei, Mockūnienei, V.Morkūnienei, A.Morkūnienei, Matulevičienei, Neverauskienei, Nefiodovienei, Petruškevičienei, V.ir M.Petkūnams, K.Pocienei, Pečiulienei, Raginienei, Radzevičienei, Rudaičiui, Rudzenskienei, Remeikiui, Sinickienei, Straukienei, J.Strankauskui, Šerelienei, Smolskiui, E.Urbonienei, Urmonienei senj., R.Urmonienei už salės dekoravimą, Vilčinskui, Viliūnienei, Visockienei senj., Vakselienei, Zakarevičiui, o taip pat visiems į balių atsilankiusiems svečiams.

Moterų Sekcija

V I L N I A U S T U N T A S

Tunto vasaros stovykla bus Mt. Crawford pušyne nuo sausio 2 iki 12 dienos. Stovyklauti kviečiamas visas jaunimas, nors nepriklauso skautams. Priimama nuo 8 metų amžiaus.

Registruotis pas tuntininką R. Urmoną (tel. 79-3806) ir pas vienetų vadovus iki š.m. gruodžio 17 d., imokant vieną svarą depozito. Stovyklon išvykstama iš Lietuvių Namų 1962 metų sausio 2 d. 10 val. ryto.

Sueiga, kurioje dalyvavo svečias iš Pietų Australijos skautų vadovybės, įvyko gruodžio 10 d. Tuntininkas R. Urmonas ir paskautininkiai Vacl. Šulcas su Vyt. Opulskiu vedė linksmą ir nuotaikingą sueigą, po kurios svečias dideliu susidomėjimu apžiūrėjo mūsų skautų būklą. Jau iš pirmojo žvilgsnio, kuri svečias metė į tuo metu Lietuvių Namuose vykstančią jaunųjų lietuvių dailininkų parodą, buvo matyti susidomėjimas ir nustebimas tokiu judriu lietuvių kultūrinio gyvenimu, apimančiu tiek daug sričių. Po sueigos buvo skaučių suruošta arbatėlė.

Mūsų būklas (tęsinys). S. v. kand. Vyt. Vanagas jnr. rašo: Ant būkle esančio be vinių padaryto stalo stovi mūsų vėliavėlės, o sienos išpuoštos draugiškais atminimų laiškais iš stovyklos ir nukabinėtos rankdarbiais, vimpilais, iš jų gi paminėtinas "Aukštosios Panemunės - originalus". (Ši Tautinė stovykla buvo suruošta paminėti LSS įsteigimo 20 metų sukaktuves ir joje tada dalyvavo daug skautų ir skaučių iš užsienio. D. Britanijos skautus priėmė svečių dieną Klaipėdos skautų tuntas. Anglų ir kitų kraštų skautai po stovyklos tada dar ekskursavo po visą Lietuvą). "Mūsų Adelaidės būkle tarp visų papuošalų į akį krinta gražus Lietuvos žemėlapis, Vytis, Kryžius. Daugumoje tai skautų rankų darbas".

Akademiniam jaunimui ir šiemet gimnazijas bei koledžus maitintiems tikrai skautiškai linkime pailsėti po egzaminų ir atsikvėpti. Vyties korporantai ir akademikės skautės iš savo patyrimo gerai žino, kiek daug naudos malonaus laiko pas akademikus skautus. "Tertiary education" skautavimą viešai pirmųjų pradėjo Lietuvos Universiteto studentai. Adelaidėje akademikų skautų reikalų vedėjas yra senj. A. Vitkūnas, Henley st., Torrensville. Pirmininkė yra ponja Mockūnienė. Pas skautus ten paspausime broliškai rankas, kas norime būti broliškoje draugėje, nors dar neskautauja.

Antroje dalyje mokyklą šiemet baigusios A. Urnevičiūtė, V. Mikeliūnaitė ir K. Pacevičiūtė paskaitė savo rašinius, 4 poros mergaičių pašoko Šustą ir 7 poros - Rugelius, akordeonu pritariant mokytojui A. Grigoniui. Sekė visa eilė deklamacijų. Dauguma jų buvo tikrai gražiai išsakyti.

Baigusioms pažymėjimų įteikimas, Aylinkės Valdybos pirmininko žodis, Mokyklos vedėjo V. Statnicko dėkojanti informacija, pažangesnių mokinių atžymėjimas susijungė baigimo akte.

Moterų sekcija, besidžiaugdama vyresnių mokinių nuaustomis tautinėmis juostomis (austi mokė mok. Jurgelionienė), visom įteikė Sekcijos dovanėles. Tėvų Komitetas, kurį išleistuvėse atstovavo inž. K. Tymukas, apdovanojo visus mokyklos mokinius ir mokytojus. Jis taip pat išreiškė visų tėvų vardu nuoširdžią padėką energingam Mokyklos Vedėjui p. V. Statnickui, visiems mokyklos mokytojams už giliai pasiaukojanti darbą mokykloje ir visiems, kuo nors prisidėjusiems prie mokyklos.

Mokyklos užbaigtuvės, pačios gausiausios per 12-ka metų, davė progos ne tik pasidžiaugti mokyklos nuveiktais darbais, bet taip pat ir paryškinti mokyklos svarbą lietuviškumo išlaikyme.

Pereitais metais mokyklą lankė 47 mokiniai. Tas skaičius galėtų būti dvigubai didesnis, jei patys tėvai į lietuviškumo reikalą žvelgtų rimčiau. Mokyklos vedėjas ir visi mokytojai dirba kaip tik vadovaudamiesi pradžioj įrašytais žodžiais "Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse". Ta pati meilė Lietuvai turi degti ir kiekvienos motinos ar tėvo širdyje. Meilė visam tam, kas lietuviška pajėgtų pašalinti tas kliūtis, kurios trukdo ir jiems savo vaikus leisti į lietuvišką mokyklą, kur su vaikais kalbama lietuviškai apie Lietuvą. Mūsų mokykla savo istorijoje žino atsitikimų, kada lietuviškai kalbėti visai pamiršę vaikai čia vėl gražiai prašneko savo gimtąja kalba.

Lietuviškam mokymui sudarytos visos galimos sąlygos; prietyrę mokytojai paims savo globon kiekvieną jaunuolį ir tėvam telieka tik savo vaikus pristatyti mokyklon.

+ = + = + = + = +

Prasmingiausia Švenčių dovana atžalynui - Jaunimo Fondo Įnašo Lakštas.

KALEDŲ ŠVENČIŲ PROGA

Adelaidės Lietuvos Sąjungos narius, visus adelaidiškius ir mielus "Adelaidės Lietuvos Žinių" skaitytojus nuoširdžiai sveikina

ALS Valdyba ir "A.L.Žinių" Redakcija.

- - - o O o - - -

G E G U Ž I N Ė ... seniems metams užbaigti

Š.m. gruodžio mėn. 31 dieną, sekmadienį, Adelaidės Lietuvos Sąjunga rengia National Parke, įprastoj vietoj, gegužinę visiems adelaidiškiams gamtoje užbaigti senuosius metus. Bus kuo atsigaivinti ir ką užkasti MS bufete.

+ = + = +

P a d ė k a

Nuoširdžiausiai dėkojame sutikusiems aerodrome iš Lietuvos atvykusius mūsų tėvelius: p.p. Petruškevičiams, Dundams (jnr), Aleksandravičiams, Pecionkienei, Gučiams, Naujelytei ir Pociams; sveikinusiems telegramomis: Moterų Sekcijai, Reisonams, Urmonams (jnr); sveikinusiems žodžiu ir per spaudą: Kun. J. Kungiui, Kun. J. Vaseriui, Stepanams, Kat. Draugijai, "Tėviškės Aidams". Taip pat dėkojame visiems kitiems už širdingus linkėjimus ir sveikinimus mums ir mūsų tėveliams.

G. Vasiliauskienė ir C. Paliulienė

P e r s i k ė l ė

J. Klimo (Klimašausko) siuvykla iš 236 Hanson st. Adelaidė, persikėlė į naujas patalpas 17 Dulwich st., Dulwich, telefonas 31-9503. Iš miesto važiuoti Linden Park autobusu iki 3 sustojimo. Kas nori elegantiškų drabužių, tas bus pilnai patenkintas Klimo siuvyklos darbu.

Ruošdamiesi Kalėdų ir Naujųjų Metų iškilmėms, nepamirškite paskambinti St. Liaksui telefonu LU-6335 ir jis parūpins papigintomis kainomis Lietuvišką Krupniką, Vyšninę, Slyvinę, Stumbrinę ir vaisvandenių.

Sportinė informacija gauta pavėluotai - netilps.

REDAKCIJA:

21 Selby St., Grassmere, S. A.

LF 5945

ADMINISTRACIJA:

56 Edward St., Norwood, S. A.

31-2712